

Sayı: 6549
Tarih: 21.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Sağlık Bakanı Sayın Fahrettin KOCA** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İktüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Züleyha GÜLÜM

İstanbul Milletvekili

Hükümetinizce salgınla mücadele kapsamında maske satışının yasaklandığı belirtilerek, PTT aracılığıyla 20-65 yaş aralığındaki yurttaşlara 10 günde bir 1 paket (5 adet) ücretsiz maske dağıtılacağı açıklandı. Kargo ile gönderilen maske dağıtımındaki aksaklık ve yetersizlikler sonrasında yurttaşların T.C. kimlik numarası ve Sağlık Bakanlığı tarafından gönderilecek SMS koduyla eczanelerden maske temin edebilecekleri duyuruldu.

Türkiye'de sermaye odaklı politikalarla salgın her geçen gün daha ciddi boyutlara ulaşmaktadır. Sermayedarlara milyarlık mali destek, vergi indirimleri, teşvikler, vergi afları sağlanırken, halkın ve emekçilerin yaşamsal sorunlarına çözüm üretilmemektedir. Halk sağlığına ilişkin destek maske dağıtımıyla sınırlı tutulmaktadır. Bu dağıtımın dahi etkin bir planlamadan yoksun olduğu uygulamada kendisini göstermektedir.

Haftalardır organize edilemeyen maske dağıtımı krize dönüşmüş durumdadır. Resmi açıklamalara göre maske üretiminde ve stokunda sıkıntı bulunmamasına rağmen dağıtımdan kaynaklı sorunlar nedeniyle maskelerin temin edilememesi, özellikle kronik rahatsızlığı bulunan ve çalışmak zorunda kalan yurttaşlar için büyük bir sağlık riski ve mağduriyet yaratmaktadır. Bununla birlikte maske edinebilen kişilere özellikle de çalışanlara 10 günde bir defa olmak şartıyla 5 adet maske verilmesinin yeterli olmayacağı açıktır. Bu nedenle kişiler tekrarlı maske kullanmaya veya ihtiyaç duydukları maskeleri uygun olmayan koşullarda tedarik etmeye yönelmektedir. Oysa bilim insanları tekrarlı kullanılan maskelerin mikrop ve bakteri tuttuğunu ve pek çok hastalık için risk oluşturduğunu belirtmekte, aksine günde birkaç tane kullanılmasının hijyen açısından zorunlu olduğunu vurgulamaktadır. Sürecin bir başka

zorluğunu ise ilaç hizmetleri aksayan ve iş yükü artan eczacılar yaşarken, vatandaş olmayan 2900 kişilerin, göçmen ve mültecilerin maskeye nasıl ulaşacağı bilinmemektedir.

Bugüne kadar alınan önlemler ve yasalaşan paketler emek ve meslek örgütlerinin katılımı olmaksızın, görüşleri alınmaksızın hayata geçirilmiştir. Merkezi organizasyonla maske dağıtımında yaşanan sorunlara rağmen maske dağıtım sürecine sivil toplum kuruluşları, yerel inisiyatifler dâhil edilmemekte, iktidar maske dağıtımını adeta seçim yatırımı gibi kendinde tekelleştirmektedir. Belediyeler gibi yerel birimlerin çabaları baskı ve engellemelerle karşılaşırken AKP standında ücretsiz maske dağıtımı yapılmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Şu ana kadar hangi yöntemle kaç ilde ne kadar maske dağıtımı yapılmıştır? Maske dağıtımının yapıldığı illerdeki teknik sorunlar nelerdir? Maske dağıtımının henüz yapılmadığı iller hangileridir? Bu illerde maskesiz dışarı çıkmama tedbiri nasıl uygulanıyor?
2. E-Devlet üzerinden maske talebine ilişkin başvuru alımı devam etmesine rağmen bu dağıtımın fiili olarak yapılmadığı belirtilmektedir. Şimdiye kadar e-Devlet üzerinden maske talebinde bulunan yurttaş sayısı kaçtır? Bu başvuruların kaçına maske ulaşmıştır? Başvuru yaptığı halde 10 gün ve üzerinde talebi karşılanmayan kişi sayısı kaçtır?
3. Şimdiye kadar eczanelerden maske temin edebilmek için SMS aracılığıyla kod gönderilen kişi sayısı kaçtır? Kaç kişi kod gönderildiği halde eczaneden maske alamamıştır? Okuma yazma bilmemek, telefon kullanmamak veya evden çalışma imkânı olmayan işçi ve emekçilerin daha fazla maske ihtiyacı gibi olası durumlar göz önüne alınmış mıdır? Bu konuda alınan önlemler nelerdir?
4. Türkiye vatandaşı olmayan, göçmen ve mülteciler ihtiyaç duydukları maskeye nasıl ulaşabileceklerdir?
5. Resmi açıklamalara göre maske üretiminde ve stokunda sıkıntı yaşanmamasına rağmen özellikle çalışanların ve cezaevlerindeki maske talepleri neden karşılanmamaktadır?
6. Merkezi maske dağıtımından kaynaklı sorunların önlenmesi amacıyla belediyeler gibi yerel birimlerin ve meslek örgütlerinin görüşlerinin alınması ve sürece katılımların sağlanması neden istenmemektedir?
7. Maske dağıtımında farklı bir planlama yapılacak mıdır?